

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Ondřej Prokop

Název práce: Komentovaný překlad. Viner, Katharine: How Technology Disrupted the Truth. Guardian, 12. července 2016. guardian.com [online], 2016. Dostupné z <https://www.theguardian.com/media/2016/jul/12/how-technology-disrupted-the-truth>

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	1
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	1,5
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	1
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	1
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1
Body celkem	5,5

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

Poznámky hodnotitele a témata k diskusi:

Obsahem bakalářské práce je překlad tzv. „long read“ z deníku The Guardian z roku 2016 a komentář k překladu.

Autor si vybral zdrojový text, který navzdory tomu, že byl publikován před třemi lety, zůstává výrazně aktuální, a v komentáři přesvědčivě argumentuje, proč by mohl být navzdory tomuto časovému odstupu předložen českému čtenáři; stejně tak oceňuji výběr fiktivního objednavatele překladu, časopis Respekt, do jehož koncepce by překlad dobře zapadl. Nejproblematictější aspektem tohoto zadání by nepochybně bylo napětí mezi standardy anglosaské a české žurnalistiky, které autor poměrně důkladně rozebírá ve svém komentáři a reflektuje i v překladu.

Samotný překlad je velice zdařilý bez zásadnějších významových posunů či stylistických vybočení. Autor v komentáři správně identifikuje jako jeden z distinktivních rysů textu složitou syntax s typicky komplikovanými nominálními vazbami, a je si zjevně vědom nutnosti tyto nominální vazby v češtině řešit jinak, ovšem někdy je tato snaha o „jiná“ řešení poněkud nadbytečná a ztrácí se logická návaznost („možnost ušetřit tuto částku byla pro zastánce odchodu z EU klíčovým argumentem – totéž hlásal i nápis na autobusu kampaně“ (P8) – originálu „claim [...] that was even emblazoned“ (O42) by zřejmě lépe posloužilo „obyčejné“ řešení přívlastkové vedlejší věty přívlastkovou vedlejší větou; podobně pasáž „Do hlasování zbýval týden – Farage zrovna odhalil“ až „pusťte nás dovnitř“ (P9) je čtenářsky výrazně nepřehlednější než by byla struktura syntakticky kalkovaná „Týden před hlasováním – (tedy) ve stejný den, kdy...“). *Zajímalo by mne, zda se zde skutečně jedná o vědomou snahu nekopírovat strukturu originálu, nebo byla změna motivována něčím jiným?*

Podobným syntaktickým nešvarem textu je to, že překladatel občas rezignuje na budování logické syntaktické struktury a spojuje pouze pomlčkou („jindy se jedná o úmyslnou manipulaci – firma nebo režim někomu zaplatí“ (P11), „dochází k zásadní změně v hodnotách žurnalistiky – obrací se ke konzumu“ (P14)), která logickou návaznost zimplicitňuje (v originále pomlčka v prvním případě není (O45), ve druhém je (O48), ovšem v nominální apoziční struktuře). Obdobný efekt má rozdělení dlouhé a syntakticky složité věty „For months, the Eusoceptic press“ až „in very small print“ (O43), kde v českém textu není jasná souvislost v závěru: „smyšlených titulků, jež byly namířené proti imigrantům. Mnoho chyb potom novináři nenápadně opravili“ (P9) (zde mimochodem nejde podle mne ani tak o „chyby“ jako o „lži“, což je ale diskutabilní – nicméně originál tento problém nemá, protože pokračuje v rozvíjení podmětu „headlines“) – tuto souvislost samozřejmě lze z kontextu bez větších obtíží odvodit, ale v originále je výrazně explicitnější. Upozorňuji rovněž na jinak korektní syntaktické struktury, které nejsou na první pohled jednoznačné, jako např. „k výraznější kritice tradičních elit, jejichž zájmy často ovládaly média“ (P18). *Do diskuse nabízím téma, nakolik je (či by měla být) implicitnost či explicitnost logických vztahů ovlivněna funkčním stylem textu a cílovým médiem.*

K lexikální stránce textu, jež je také poměrně obtížná, překladatel přistupoval velice dobře a s vysvětlením problematických míst poskytnutým v komentáři i zvolenými řešeními se lze ztotožnit. Jediným místem, které považuji za diskutabilní, je převod „fake news farms“ (O48) jako „[vznik] trollích farem“ (P14), *a prosím autora o zamyšlení, zda zde nedochází k posunu a nakolik se překrývají termíny „troll(ing)“ a „fake news“.*

Navzdory zmíněným výtkám, které považuji za méně zásadní, je předložený překlad bezesporu kvalitní a fiktivní zadání splňuje na výbornou. Komentář je přehledně strukturovaný, poctivě připravený a dobře vystihuje hlavní rysy originálu i jejich vliv na překlad. Formální stránka práce je také téměř bez poskvrnky a osobně bych vytkl snad jenom trochu nadbytečně barvitě osobní poznámky („bulvární [...] deníky pochopitelně nepočítám“ (s. 20), „Británie se neustále shodovala jen na tom, že se shodnout nedokáže“ (s. 38)) či relativně rozsáhlou ukázkou kvality titulků z Daily Mail na s. 27, jež pro tuto práci nejsou příliš relevantní.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.